

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

GEILLUSTREERD DOOR F. FUNCKEN

DE STEDEN

WIE zijn leven heeft doorgebracht in een grote stad, b.v. in New York, kan zich geen idee vormen van hetgeen een stad in de Middeleeuwen was. Vandaag heeft men in alle grote steden wolkenkrabbers in beton of metaal, straten die elkaar in rechte hoek snijden, er is een metro, er zijn liften, radio, hygiëne, urbanisatie, enz., enz... En bij dat alles heerst er een grote drukte, een dichte mensenmenigte beweegt zich door de straten en duizenden auto's vinden er hun weg. Dat was vroeger heel anders...

1. — DE STRATEN

DE straten waren niet recht maar geleken op slingerende en hobbelige veldwegen. Er was geen stadsplan en men dacht er ook niet aan de straten breed aan te leggen. De gevels van de huizen hielden voorover en wel zodanig dat de brede daken elkaar, boven de straat, bijna raakten. Boven hing het wasgoed te drogen en beneden was de straat steeds schemerdonker en gooide men de afval. De varkens kwamen woelen in die afval en zochten er hun eten. Het werd pas helemaal goed als het stromen regende. Dan moesten de bewoners planken op de straat leggen om er ongeveer droog doorheen te geraken. Over de reuk praten wij liefst niet...

2. — TE VEEL MENSEN

HET was steeds te eng in de steden, omdat ze door een wal omringd waren. Er waren ook te veel mensen en men bouwde de huizen tot op de bruggen. Het leven was hard in de Middeleeuwse stad en steeds werden haar inwoners bedreigd door brand (de huizen waren in hout, de daken van stro), of pest. Pompiers waren onbekend en er waren ook geen dokters. Toch heerste er in die steden steeds een levendige drukte. Op de grote markt prezen de kooplui luidkeels hun waren aan. Er waren de bonte, plezierige kermissen.

3. — DE GILDEN

DE rijke handelaars hadden een stenen huis en dan waren er in de Middeleeuwse steden ook de zeer fraaie gildenhuisen. De ambachtslui verenigden zich in gilden en die gilde moest de belangen van haar leden behartigen. In de Middeleeuwse steden waren ook de merkwaardige hallen, waar de koopwaren geborgen werden. Denk aan de lakenhalle te Ieper. 's Nachts bewaakten honden de koopwaren.

4. — HARDE WERKERS

ZIJ die hetzelfde beroep uitoefenden hielden er aan bij elkaar te wonen, in dezelfde straat of in dezelfde wijk. Zo zag men in de Middeleeuwse steden de straat van de lakenwevers, die van de beenhouwers, van de leerlooiers, van de goudsmiden, van de spinners. Iedere korporatie of gilde had haar eigen leider, haar deken, haar gezellen, haar leerjongens en ook haar reglement. De arbeiders werkten meestal met vier of vijf samen in een atelier. Wanneer de klok het einde van de werktijd luidde, riepen de moeders hun kinderen binnen opdat ze niet zouden meegesleurd worden door de vloed van arbeiders, die door de steegen huiswaarts stroomde.

5. — DE KLASSENSTRIJD

RIJKE kooplui regeerden de gemeenten. Zij vormden het patrijnciaat. De ambachtslui werden heel dikwijls geëxploiteerd en aan toe wierpen zij het juk af. Dat was de strijd tussen de aristocratie en de democratie. Er was ook nog de strijd die de gilden onderling met elkaar voerden. De grote, sterke gilden verpletterden vaak de kleinere. Men kan niet zeggen dat het er in de Middeleeuwse steden altijd zo rustig toeging!

(Wordt voortgezet.)